

MADAME BUTTERFLY

I näytös. Kukkula Nagasakin lähistöllä taloineen, pengermineen ja puutarhoineen. Viehättävä, 15-vuotias Cho-Cho-San, lisänimeltään Butterfly, on hurmannut amerikkalaisen luutnantin Pinkertonin ja lemmensuhteitten välittäjä Goro valmistaa nuoren parin häitä. Ystävälleen, Amerikan konsuli Sharplessille, ilmaisee Pinkerton menevänsä pikku japanittaren kanssa naimisiin maan tavan mukaan, mutta ei suinkaan katso pitävänsä liittoa ikuisena. Konsuli varoittaa häntä tällaisesta kevytmielisydestä. Japanilaisten sukulaisten ja ystävättärien läsnäollessa tapahtuu vihkiminen. Silloin ilmestyy Butterflyn setä, joka on kuullut, että Cho-Cho-San on luopunut uskostaan, kiroaa hänet raivoissaan sekä poistuu kaikkien japanilaisten seuraamana. Säikähtänyt Butterfly jää yksin Pinkertonin kanssa.

II näytös. Butterflyn asunto. Kolme vuotta on kulunut. Pinkertonin täytyi pian häittänsä jälkeen palata Amerikkaan, eikä hän ole senjälkeen antanut itsestään mitään tietoa. Tosin hän on pyytänyt konsuli Sharplessin suorittamaan Butterflyn asunnon vuokran, mutta siitä huolimatta kärsii Butterfly puutetta. Hänen ainoana suloisena lohdutuksenaan on hänen ja Pinkertonin pikku poika, jolle hän on antanut nimeksi »Suru», mutta jonka hän on nimittävä »Riemuksi», kun isä — kuten hän varmasti uskoo — kerran palaa Turhaan koettaa Goro taivuttaa häntä naimisiin rikkaan ruhtinas Yamadorin kanssa, turhaan ilmaisee konsuli hänelle hienotunteisesti asian oikean laidan. Kun Butterfly näkee kukkulaltaan amerikkalaisen sotalaivan »Abraham Lincolnin», jossa Pinkerton palvelee, saapuvan satamaan, riemuitsee hän uskoen miehensä palaavan hänen luokseen. Päinvastaisessa tapauksessa hän haluaisi miehuimmin kuolla. Hän koristelee asuntonsa tuoksuvilla kukilla ja käskkee Suzukin tuoda lapsen ja tähystelee halki yön rakastettuaan.

Turhaan Butterfly on odottanut koko yön, mutta hän toivoo edelleenkin. Vihdoin uni voittaa hänet. Sharpless ja Pinkerton tulevat. Heiltä Suzuki kuulee, että Pinkerton on Amerikassa mennyt naimisiin. Hänen vaimonsa Kate on hänen mukanaan ja on valmis ottamaan lapsen huostaansa ja hoitamaan sitä kuin omaansa. Pinkerton, saadessaan kuulla miten uskollisesti Butterfly on pitänyt japanilaisen avioliiton pyhänä, ei voi kohdata onnetonta naista. Suzuki lupaa ilmoittaa emäntäraukalleen asian. Butterfly tapaa Katen, saa kuulla kuka tämä on ja että Pinkerton haluaa saada lapsen huostaansa. Butterfly myöntää, että se on hänen miehensä oikeus, mutta hän tulkoon itse noutamaan lapsensa. Jäätyään yksin Butterfly paljastaa kammoksumen veitsen, jolla hänen isänsä mikadon käskystä muinoin surmasi itsensä. Sen terässä on sanat: »Kuoloon kunnialla, ken ei enää voi kunnialla elää». Hän jättää lapselleen hellät jäähyväiset ja Pinkertonin saapuessa hän on onnettomana surmannut itsensä.